

Enligt sändlista

Bildande av Bläsebo naturreservat i Ydre kommun samt fastställande av skötselplan för naturreservatet

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken ett område inom fastigheterna Gallebo 1:5 och 1:6 som naturreservat med syfte, föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreservatets gräns är markerad på bifogad karta, bilaga 1.

Naturreservatets namn skall vara Bläsebo.

Syftet med reservatet

Syftet med Bläsebo naturreservat är att bevara äldre åsbarrskog och barrblandskog samt sumpskog och våtmarker med en rik biologisk mångfald i form av gamla, grova och senvuxna träd, död ved, ostörd hydrologi, en artrik insekts- och fågelfauna och artrik flora av kärleväxter, mossor, lavar och svampar. Syftet är vidare att bevara de geologiska formationerna i form av ett åsnät och dödisgröpar. Dessutom ska naturreservatet tillgodose behov av områden för friluftslivet

Syftet ska nås genom att naturreservatet undantas från skogsbruk och lämnas för fri utveckling med undantag för naturvårdande åtgärder som friställning av gamla tallar på en mindre del av området. Även naturvårdsbränning kan bli aktuellt i delar av området.

Föreskrifter

- A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det, utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att:
1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
 2. framföra motordrivet fordon. Undantag gäller för älgdragare vid uttransport av fällt vilt;

3. uppföra byggnad eller annan anläggning;
4. uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning;
5. anordna upplag;
6. gräva upp växter;
7. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;
8. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar med undantag för att vid behov utföra åtgärder som syftar till att förhindra och begränsa skadedjursangrepp av t ex granbarkborre;
9. ta bort eller uppbeta dött träd eller delar av träd eller vindfäll;
10. utan Länsstyrelsens tillstånd ändra floran eller faunans sammansättning genom införande av för området främmande arter;
11. måla på träd, sten eller annan fast ytbildning;

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare, att utan ytterligare ersättning, och innehavare av särskild rätt till fastigheterna tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av, och information om, reservatet
 2. åtgärder för att bibehålla en ljusöppen åsbarrskog med inslag av mindre, genom bränning eller manuell bearbetning skapade, markblottor, skapande ett fåtal stammar av död tallved, eventuell naturvårdsbränning i mindre del av naturreservatet samt eventuella åtgärder vid massangrepp av skadeorganismer,
 3. undersökningar av växt- och djurlivet och andra naturförhållanden genomförs som ett led i uppföljningen av syfte och mål med reservatet.
 4. iordningställande av parkeringsplats och informationstavlor
 5. fällning av enstaka träd för att tydliggöra och bevara forn- och kulturlämningar, om idag okända forn- och kulturlämningar hittas och behov uppstår.
-

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, föreskriver Länsstyrelsen om rätten att färdas och vistas inom reservatet, att det utöver vad som annars gäller, inte är tillåtet att:

1. ta ved, bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
2. störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd
3. samla ryggradslösa djur annat än genom hävning eller plockning och därvid ta enstaka individer för artbestämning;
4. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

5. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet;
6. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet;
7. återintroducera eller omflytta hotade eller sällsynta arter där detta krävs för artens bevarande.

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som Länsstyrelsen utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter B1-5. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för att vid behov bekämpa skadedjursangrepp i enlighet med vad som finns angiven i skötselplan.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Förvaltare för naturreservatet skall vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Bläsebo naturreservat utgörs av äldre barrskogar kring en våtmark och göl. Barrskogen utgörs av såväl en granskogssluttning som åsbarrskog och källpåverkad mark. Skogen är i stora delar drygt 150-årig men såväl ännu äldre träd som yngre skogsavsnitt förekommer. Här lever ett stort antal av pågående markanvändning missgynnade arter i flera artgrupper. Området är därför prioriterat i arbetet med att

uppnå miljömålen ”Levande skogar”, ”Myllrande våtmarker” och ”Ett rikt växt och djurliv” om vilka regering och riksdag har beslutat.

Definitionen av begreppen återintroduktion och omflyttning av arter som tas upp bland föreskrifter under C punkt 7 baseras på Naturvårdsverkets PM 2008-05-22/DNR 401-3708-08 NI.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av Bläsebo naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av Bläsebo naturreservat inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt förordning om konsekvensutredning vid regelgivning 2007:1244, i den omfattning det behövs göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att naturreservatsbildningen inte medför negativa konsekvenser för vistelse och färd i naturreservatet. Ordningsföreskrifterna skall samtidigt leda till att reservatets syfte uppnås.

Miljökvalitetsmål

Bildandet av Bläsebo naturreservat är en del av uppfyllandet av miljökvalitetsmålen ”Levande skogar”, ”Myllrande våtmarker” och ”Ett rikt växt och djurliv” om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena inom Bläsebo naturreservat dokumenterades i samband med länsstyrelsens inventering av skyddsvärda skogar på statlig mark 2003. Området utgjordes då av privat mark som låg nära större ytor av statlig mark.

Reservatsbildning

Reservatet har stakats ut och mätts in av Lantmäteriet. En värdering av området genomfördes av Svensk fastighetsvärdering AB i samråd med markägarna och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Naturvårdsverket med markägaren och kom överens om köpeskilling för området. Marken förvärvades år 2011.

Remissyttranden

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut till berörda sakägare, Ydre kommun, Skogsstyrelsen Östergötlands distrikt, Naturskyddsföreningen i Kinda/Ydre och SGU.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Ärendet remitterades under tiden 2012-01-30 till 2012-03-01. Remissvar har inkommit från Ydre kommun och SGU.

Ydre kommun har inget att erinra mot bildandet men finner att redovisade åtgärder för att förhindra angrepp av granbarkborrar måste skärpas. Kommunen noterar även att man vid framtida ev. naturvårdsbränning förutsätter att respektive räddningstjänster kommer kontaktas i tid samt att ev. kostnader för Ydre kommun kommer att ersättas av förvaltaren.

SGU har inget att erinra mot bildandet av naturreservatet men vill uppmärksamma Länsstyrelsen om att modernare geologiska kartor har tagits fram över området än de som refereras under 3.4 Källuppgifter. Med anledning av detta kan beskrivningen av geologiska bevarandevärden under stycke 3.3.2 behöva ses över liksom referenserna.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Länsstyrelsen följer vid risk för granbarkborreangrepp en särskilt rutin. Av skötselplanen framgår hur Länsstyrelsen går tillväga: ”Om stora stormfällningar med mer än 10 skm³ gran per hektar och två år sker, så bör färska granlågor barkas och skiljas från rot, för att hindra stora angrepp av granbarkborre”.

För att förtydliga detta ytterligare har Länsstyrelsen i beslutet under B-föreskrifterna fört in ett tillägg som möjliggör ”eventuella åtgärder vid massangrepp av skadeorganismer” och kompletterat med att föreskrifterna inte ska utgöra hinder för att vid behov bekämpa skadedjursangrepp enligt beskrivning i skötselplan. Att det står ”bör” i beskrivningen av åtgärden i skötselplanen beror på att Länsstyrelsen, innan ev. åtgärder, sätts in gör en analys av risken för granbarkborreskador. Skulle det t ex visa sig att stora stormfällningar uppstår på platser som i regel inte nyttjas av granbarkborre, t ex i skuggiga lägen, så kommer Länsstyrelsen inte att genomföra åtgärder utan ser den döda veden som en positiv struktur som gynnar den biologiska mångfalden i naturreservatet. Om åtgärder behöver genomföras helbarkas de färska granlågorna med maskin eller motorsåg. Den gällande rutinen är välbeprövad och har använts efter granbarkborreangreppen som uppstod i samband med stormarna Gudrun och Per. För markägare som drabbas av angrepp i anslutning till naturreservat finns möjlighet att få statligt ersättning.

Inför naturvårdsbränningar kommunicerar Länsstyrelsen åtgärden med berörd räddningstjänst och kommun. De rutiner som finns för denna typ av åtgärd följs, vilket även omfattar informationen till allmänheten för att minimera risken för falsklarm. Räddningstjänsten har i dagsläget ansvaret för att göra riskbedömningen inför en ev. utryckning. Skulle ersättningsfrågor ändå uppkomma får dessa lösas enligt vid varje tidpunkt gällande lagstiftning.

Beskrivningen av de geologiska bevarandevärden samt referenslistan under Källuppgifter har uppdaterats enligt SGUs förslag.

Övrigt

Strandskydd

Vissa delar av reservatet (kring Svartgölen) är beläget inom område där strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken.

Gagnvirke

Allt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller staten.

Hur man överklagar,

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3(Miljödepartementet). Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, naturvårdsdirektören Claes Svedlinh, byrådirektören Maria Taberman länsassessorn Karin Fridell, byrådirektören Sofia Bergvall och antikvarien Mattias Schönbeck deltagit.

Magnus Holgersson
Länsråd

Marcelle Johansson
Byrådirektör

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

akten (naturdossier)

Sändlista

Markägare

Naturvårdsverket registrator@naturvardsverket.se

Jakträtt:

Carl Svenzén, Emil Lindells Väg 24B, 352 57 Växjö

Erik Svenzén, Linnégatan 16A, 582 25 Linköping

Kopia till

Ydre kommun, 570 60 Österbymo

Naturskyddsföreningen i Kinda Ydre, att Hans Karlsson, Asby kyrkväg 9, 570 60

Österbymo

Sveriges geologiska undersökning, sgu@sgu.se

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt, Datalinjen 1, 583 30 Linköping

Lantmäterimyndigheten, Box 1111, 462 28 Vänersborg (när beslutet vunnit laga kraft)

Länets författningssamling

Tidningskungörelse